

naša komuna

GLASILO OBČINSKEGA ODBORA SZDL LJUBLJANA - VIČ - RUDNIK

LETO IV.

LJUBLJANA, JUNIJ 1964

STEVILKA 6

V PREDKONGRESNI AKTIVNOSTI

Uspešno uveljavljanje stališč in smernic v praksi njihovega delovanja

- Aktivnost komunistov v obdobju pred VIII. kongresom ZKJ predstavlja nadaljevanje in daje konkretnije obeležje številnim razpravam o pomembnejših vprašanjih
- gospodarskega in družbenega razvoja v komuni, ki so bila obravnavana tudi na zadnjih sejah občinskega komiteja in na nekaterih posvetih in aktivih komunistov v občini. Tako so bili na sejah občinskega komiteja v ospredju problemi kadrovske politike v gospodarskih organizacijah v naši občini in vloga komunistov pri reševanju problemov gospodarjenja in nadaljnjega razvoja.

Gospodarske organizacije so na osnovi kritičnih ugotovitev na teh obravnavanjih pristopile k podobnim analizam v svojih gospodarskih organizacijah. Te analize so sodile v temeljite priprave za posvetovanja komunistov o vseh pomembnejših vprašanjih gospodarjenja v posameznih gospodarskih organizacijah ali za podobne posvete, ki so se izvršili za več manjših gospodarskih organizacij skupaj. Gradivo VI. plenuma CK ZKJ in smernice za predkongresno aktivnost nakazujejo še vrsto pomembnih vprašanj, ki so jih komunisti skupno z vsemi ostalimi problemi vključili v konkretnije razprave v okviru uresničevanja programa predkongresne dejavnosti komunistov, ki je bil sprejet na seji občinskega komiteja.

svetnih delavcev, aktivni o problemih telesne vzgoje, kulturne politike v občini, aktiv komunistov-delavcev iz področja gozdarstva itd. Te aktivne in posvete lahko po vsebini razprav dokaj pozitivno ocenjujemo. Predvsem gre za objektivnejše ocenjevanje problemov ter odkrivanje vzrokov raznih pomanjkljivosti in pa slabosti v kvaliteti dela, odgovornosti organov upravljanja itd. Ustrezen odraz v razpravah pa so dobile tudi objektivne težave in pogoji dela, katerim ponekod pripisujejo tudi preveč krivde za slab položaj v katerem se nahajajo. Kritično ocenjujejo položaj v nekaterih družbenih službah in politiko oziroma premajhno skrb občinske skupščine in njenih organov za posamezna področja družbenega življenja v komuni.

njujejo to gradivo tudi nekomunisti. Pretežna večina komunistov ocenjuje VI. plenum CK ZKJ kot pomemben premik v delu ZK, ki se je z večjo odločnostjo lotila kritičnih obravnavanj nekaterih predvsem gospodarskih vprašanj in slabosti, katerih ZK do sedaj ni dovolj resno obravnavala in dovolj kritično presojala. V razpravah močno poudarjajo tudi potrebo po bolj sproščeni in demokratični razpravljanju, večji kritičnosti in borbi mnenj v ZK. Ponekod menijo, da med številnimi komunisti še vedno vlada občutek, da se komunisti in ostali občani ne počutijo dovolj svobodni in sproščeni za svoja mnenja in kritično ocenjevanje določenih pojavov v naši družbi.

Večji občutek za lastno odgovornost komunistov

V maju so se v vseh osnovnih organizacijah ZK vršile predkongresne konference na katerih so volili delegate za občinsko konferenco. Občinske konference se bo udeležilo 105 delegatov. Na teh konferencah so med drugim

Kluba odbornikov obeh zborov občinske skupščine sta analizirala enoletno delo odbornikov in ugotovila, da je delo odbornikov, zlasti še takrat, ko gre za neposreden stik z volilci tako obsežno, da bi bilo treba v tem pogledu misliti na njihovo razbremenitev. K tej ugotovitvi sodijo tudi obsežni dnevni redi sej občinske skupščine, tako, da bi bilo potrebno razbremeniti delo skupščine, predvsem z reševanjem vseh tistih zadev, ki sodijo že poprej v pristojnost svetov in komisij občinske skupščine. Vse kaže, da bo reorganizacija občinske uprave prinesla vrsto novosti, ki bodo nedvomno koristili v delu skupščine in vseh njenih organov, predvsem pa občanom. Tako namerava občinska skupščina organizirati informacijsko pisarno, izdajati pa bo začela še bilten, ki bo z vrsto aktualnih informacij s področij družbenega upravljanja in njihove problematike namenjen odbornikom občinske skupnosti in družbenim delavcem krajevnih skupnosti in krajevnih odborov SZDL. Potemtakem se nam tudi v tej smeri obeta kvaliteten premik in korak dlje k uresničitvi zamisli in težnje za vse večjim in tesnejšim sodelovanjem občinske skupščine in občanov.

Objektivno ocenjevanje problemov in odkrivanje novih slabosti

V to obdobje predkongresnih razprav se vključujejo tudi razprave na raznih aktivih komunistov, ki so obravnavali posamezna področja in probleme družbenega razvoja v komuni. Sem sodijo predvsem posveti komunistov pro-

V predkongresni aktivnosti dobivajo močan poudarek številne razprave o gradivu in smernicah VI. plenuma CK ZKJ v vseh osnovnih organizacijah ZK. V te razprave se pa aktivno vključuje pretežni del komunistov, in so razprave že ob začetku vzbudile široko zanimanje med komunisti na terenu in v gospodarskih organizacijah. Ob razpravah v osnovnih organizacijah vlada ugodno razpoloženje ter zavzetost za obravnavanje vprašanj, ki jih nakazuje VI. plenum CK ZKJ. Prav tako oce-

enjevali dosedanje razprave o smernicah in gradivu VI. plenuma v pogojih delovanja komunistov v svojih osnovnih organizacijah ter ocenjevali uspešnost uveljavljanja stališč in smernic v praksi njihovega delovanja. V splošnem se kaže mnogo večja zavzetost in pripravljenost komunistov, da obravnavajo vprašanja, ki jih nakazuje gradivo plenuma in se komu-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Informiranost - (ne)zadovoljivo?

Ko govorimo o informiranju in obveščanju, to pot v lokalnem obsegu, se nam nehote vsiljuje misel — kako in na kakšen način zagotoviti, predvsem pa omogočiti takšno informativno mrežo, ki bo zajela ob pretresu aktualnih družbenih problemov kar največ občanov, če torej ocenjujemo to ugotovitev s stališča lokalnih potreb. Poglejmo torej le nekaj najbolj zgovornih podatkov, ki govorijo predvsem o vlogi informiranja v pogojih občine. Pokazalo se je, da tako aktivnost organov in organizacij, kot tudi sredstva in oblike informiranja in obveščanja niso vedno ustrezali potrebam občanov. Tako stanje na področju obveščanja prav gotovo ni moglo biti solidna osnova za soodločanje občanov v komuni. Ko torej govorimo o vlogi in mestu tiska v komuni, to je glasila posameznih komun v našem družbenem, političnem in gospodarskem dogajanju, bi morali govoriti pravzaprav širše, o vlogi in mestu informativnih služb v komuni. List, ki ga izdaja komuna, je samo eno izmed sredstev za obveščanje proizvajalcev in občanov. Potemtakem ugotavljamo, da so potrebe po objektivnem in celovitem obveščanju državljanov — proizvajalcev in pa upravljalcev hkrati, znotraj komune ali znotraj in izven delovne organizacije, glede na mesto, ki ga ima naš človek v našem družbenem, političnem in gospodarskem dogajanju, zakonito nujnost. Edino lokalno informativno sredstvo, kot ga predstavlja glasilo komune, ne bi smelo biti nadomestilo za vse ostale časopise, temveč predvsem njihovo logično dopolnilo. Takšna naj bi bila torej smer lokalnega tiska v pogojih občine pri vse širšem informiranju in pri obveščanju občanov.

In pogledjmo zdaj, kaj smo storili na tej poti v naši občini. Spričo materialnih pogojev in kadrovskega sestava seveda edino tovrstno lokalno informativno sredstvo „Naša komuna“ ni izpolnila v tolikšni meri svojega poslanstva pri informiranju in obveščanju občanov. Res je, da je dosegla precejšnje zanimanje na podeželju, pri skromnih pogojih svojega dela pa je v mnogih primerih temeljito posegla v vse tiste negativne pojave v družbenem dogajanju, ki so kasneje bili predmet številnih razprav prek najrazličnejših informativnih oblik, vendar je bilo čutiti vse premajhno sodelovanje občanov z listom. Ob mnogih drugih uspehih, ki jih je list dosegel, kaže ob tem pozdraviti pobudo občinske skupščine, ki bo začela v kratkem izdajati bilten, le-ta bo namenjen odbornikom občinske skupščine kot tudi družbenim delavcem naših krajevnih skupnosti.

Ste že slišali?

- Ko pregledujemo podatke iz ankete, ki jo je pred kratkim pripravil občinski komite ZMS o problematiki strokovnega izobraževanja, aktualnih socialnih problemih in nekaterih vidikih družbenopolitične vzgoje učencev v gospodarstvu, se nam ponuja na dlani podoba težkih razmer, v katerih živijo in ustvarjajo vajenci, predvsem v zasebnem sektorju. Na voljo nam je le nekaj najbolj zgovornih podatkov, da je stanje ponekod domala že skoraj nevzdržno.
- Anketa je ugotovila, da ni majhno število vajencev, ki delajo 16 ur dnevno, velikokrat pa celo ponoči. Zgodi pa se tudi, da mnogokrat opravljajo že kar obvezne naloge. K temu sodi spet podatek, ki govori o tem, kako različna so dela, s katerimi se ukvarjajo vajenci vsak dan pri svojem delu. Tako 25 odstotkov vajencev opravlja deka, ki ne sodijo v njihov delovni program, 23 odstotkov vajencev pa opravlja razen rednega dela še vrsto drugih osebnih opravil za svoje mojstre.
- Poglejmo še njihove osebne prejemke. Anketa je ugotovila, da je povprečna mesečna nagrada učenca v gospodarstvu 5000 dinarjev, medtem ko plačuje med temi 10 odstotkov za stanovanje od 3000 do 6000 dinarjev, skoraj 45 odstotkov od 6000 do 9000 dinarjev in nekaj več kot 10 odstotkov preko 10.000 dinarjev.
- Potemtakem podatki resno opozarjajo na prizadevnejšo skrb za našo vajeniško mladino, zlasti še v zasebnem sektorju, saj so razmere ponekod že kar nevzdržne in terjajo energične in zelo hitre ukrepe za odstranitev vseh teh slabosti.

Uspešno uveljavljanje stališč in smernic ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

nisti močno angažirajo v razmišljanju in da se močneje zavzemajo za reševanje določenih slabosti v delovanju ZK in vplivanju na izboljšanje gospodarjenja in upravljanja v gospodarstvu in ostalih družbenih dejavnostih.

Med osnovne pomanjkljivosti v teh razpravah pa sodi tudi pogost pojav, da komunisti poenostavljajo gledanja na svojo vlogo in nove naloge v zvezi z uveljavljanjem smernic v njihovem vsakdanjem delovanju.

Na eni strani čutijo kot svojo dolžnost in nalogo predvsem to, da ocenijo kritično analiziranje in opozore na napake pričakujoč, da bo za vsa neresena protislovja VIII. kongres nakazal vse rešitve, ki bodo v obliki smernic in sklepov obvezovale komuniste, da jih bodo izvajali. Svojo vlogo vidijo predvsem v smeri izvajanja sklepov in smernic višjih organov ZK, premalo pa se zavzemajo in čutijo odgovornost za lastno iniciativo in odgovornost za lastno ustvarjalno delovanje, iskanje naprednejših rešitev — ekonomsko utemeljenih in osvojljivih za delovnega človeka.

Preslab je občutek lastne odgovornosti delovnih ljudi, predvsem komunistov, da problemov, ki obstajajo ne more rešiti nihče drug, kot oni sami, zato pogostokrat pričakujejo rešitve od zunaj, oziroma od višjih organov, ki naj bi zavzeli določene ukrepe.

OB OSNUTKU STATUTA MESTA LJUBLJANE

Odločitev o vprašanjih, ki so skupnega mestnega pomena

Čeprav so sestavljalci novega osnutka statuta mesta Ljubljane upoštevali določila zakona in predloge z javnih razprav, je bila še vedno potrebna obravnava o določenih posameznih členov in spričo njihovih nejasnosti poseči z nekaterimi dopolnitvami, ki zagotavljajo reševanje vseh zadev, ti so skupnega pomena za mesto Ljubljana. Med te zadeve sodi predvsem urejanje, gradnja in vzdrževanje objektov, naprav in služb, ki so pomembne za mesto, vendar pa zanje določa zakon, da sprejema mestni svet le ustrezne predpise in daje k temu soglasja in priporočila.

Komisija za statut občinske skupščine Vič-Rudnik je predložila občinski skupščini, naj ostane simbol mesta Ljubljane nespremenjen, torej simbol „Ljubljanski zmaj“, ki predstavlja slovensko metropolo z njeno bogato zgodovino, medtem ko je bila komisija ob presoji simbola mesta Ljubljane mnenja, da je „ilegalec“ simbol ilegalnega boja slovenskega naroda, torej širšega pomena in značaja.

Predvsem pa velja omeniti, da je komisija za izdelavo statuta menila, da so mestnega pomena tudi nekatere druge zadeve, zlasti še varstvo, obnavljanje in gojitev parkov, nasadov in parkovnih gozdov, z njimi pa tudi gradnja, rekonstrukcije in vzdrževanje primarnih vodovodov in kanalizacij ter cest in ulic mestnega prometa, gradnja in vzdrževanje mostov, ki so skupnega mestnega pomena in navezadnje še gradnja šol, kulturno-prosvetnih domov in objektov za telesno vzgojo in rekreacijo, skrb za delovanje požarno-varstvene službe in živalskega vrta ter vseh tistih ustanov in zavodov, ki služijo skupnim mestnim potrebam.

OPOMBA UREDNISTVA: Še pred zaključkom redakcije našega lista je bil sprejet statut Mestnega sveta, s tem pa le pojasnjujemo, da so podani predlogi naše občinske skupščine bili pripravljene že prej, vendar niso bili upoštevani pri dokončnem izoblikovanju statuta mesta Ljubljane.

PRIZNANJE PIONIRJEM Z OSNOVNE SOLE NA DOBROVI

Na slavnostni akademiji ob zaključku jugoslovanskih pionirskih iger v „Letu tehnične kulture mladih“, je predsednik občinskega odbora JPI Stane Vrtič, izročil priznanja nekaterim najboljšim pionirskim odredom na naših osnovnih šolah, ki so v tej akciji dosegli največ uspehov. Priznanja so med drugimi prejeli tudi pionirski odredi z osnovnih šol v Trnovem, na Viču, v Velikih Laščah, na Vrhovcih, Zavoda za slepo mladino na Igu in na Brezovici, Notranjih gorah ter Lavrici in Zapotoku. Nagrado — del opreme za fizikalno-kemijski laboratorij — pa so podelili osnovni šoli na Dobrovi kot najboljšemu kolektivu ob koncu dveletne akcije jugoslovanskih pionirskih iger. — Na sliki: folklorna skupina osnovne šole „Oskarja Kovačiča“ na svečani akademiji v dvorani kina Vič.

KAKO SMO GOSPODARILI V LANSKEM LETU?

Podatki gospodarjenja v naših delovnih organizacijah v lanskem letu kažejo, da je celotno gospodarstvo doseglo vrednost celotnega družbenega proizvoda s 33 milijardami 607 milijonov dinarjev; od teh v industriji 20 milijard 746 milijonov, v kmetijstvu 2 milijardi 909 milijonov, v gozdarstvu 159 milijonov, v gradbeništvu 2 milijardi 598 milijonov, v trgovini 13 milijard 723 milijonov, v gostinstvu 697 milijonov, v obrti 3 milijarde 246 milijonov in v komunali 626 milijonov dinarjev. Vendar pa gre precejšnji porast načrta na račun nerealnega planiranja, kar se še najbolj kaže v gradbeništvu, kjer je bil leta lani presežen za kar 68 odstotkov, medtem ko ostale panoge izkazujejo bolj ali manj realno prekoračitev načrta.

Vrednost družbenega bruto proizvoda v gospodarstvu je bila lani za 27 odstotkov višja v primerjavi z letom 1962 in je za 14 odstotkov več kot je bilo to predvideno v družbenem načrtu za leto 1963. Najvišji porast družbenega bruto proizvoda beležimo ta čas v

industriji, in sicer za 18 odstotkov v primerjavi z letom 1962, temu v prid pa govori tudi višja amortizacijska stopnja za 22 odstotkov spričo aktiviranja novih osnovnih sredstev. In kar je ob tem še toliko važnejše? Povprečni mesečni dohodek na zaposlenega se je lani v industriji dvignil za kar 20,5 odstotka, tako da je znašal povprečni mesečni dohodek v tem

V prvih štirih mesecih — precejšnji porast proizvodnje

Analiza o izpolnjevanju celotnega družbenega proizvoda kaže po podatkih za prvo četrtletje letošnjega leta, da industrijska podjetja v povprečju niso dosegla že v prvem tromesečju predvidene četrtine letnega načrta. Vendar pa je vrednost proizvodnje kljub tej ugotovitvi precej večja v primerjavi z razdobjem pred dvema letoma. V prvih treh mesecih letošnjega leta je bila proizvodnja večja za 22,7 odstotka, po štirih mesecih pa za 21,4 odstotka. Precejšnji porast proizvodnje prikazujejo nekatere naše gospodarske organizacije, med njimi še posebej Kovinska industrija z Iga za 48,3 odstotka več kot v istem razdobju leta 1963, Ljubljanske opekarne s 45,2 odstotnim povečanjem, Tovarna vijakov s 37 odstotnim povečanjem. Nižjo realizacijo izkazuje v tem razdobju v primerjavi z istim razdobjem pred letom dni Vinocet, ki je imel v prvih treh mesecih letošnjega leta za 12 odstotkov nižjo realizacijo, po štirih mesecih pa za 1,5 odstotka.

Stankovi pozdravi predsedniku Titu

14-letni učenec IV. b razreda osnovne šole na Vrhovcih, Stanko Janša, je 25. maja izročil predsedniku Titu „Kurirčkovo pošto“ s pozdravi in najboljšimi željami slovenskih pionirjev ob njegovem rojstnem dnevu.

Stanko je eden najboljših učencev na osnovni šoli na Vrhovcih, sodeluje pa tudi v delu pionirske organizacije in v vseh ostalih krožkih, ki jih imajo na šoli. Ob letošnjem dnevu mladosti pa je prinesel predsedniku Titu „Kurirčkovo pošto“, in tako se je tudi končala pot slovenskih pionirjev po nekaterih naših najbolj znanih krajih iz časov NOV.

Julija bo odprt dom v Iškem vintgarju

Oba zbora občinske skupščine sta na svoji zadnji seji potrdila predlog za pripojitve Doma v Iškem vintgarju h gostišču „Sokol“ v Ljubljani, ki ga bodo, kot vse kaže, odprli 4. julija letos. Občinska skupščina je sklenila odobriti gostinskemu podjetju „Sokol“ najetje posojila v višini 5 milijonov dinarjev za čim prejšnjo ureditev doma v Iškem vintgarju. Spričo neurejenega stanja in ob ugotovitvah inšpekcijskih služb družbene evidencije NB ob pregledu zaključnega računa za leto 1962 ter ob poslovni izgubi gostišča za več kot 2 milijona dinarjev so uvedli prisilno upravo, gostišče pa so zaprli.

Upamo, da bodo najeta sredstva omogočila, da bodo dom odprli do 4. julija.

času že 38.203 dinarjev, medtem ko je znašal pred dvema letoma 31.709 dinarjev. Višji porast osebnih dohodkov smo zasledili v tem času tudi v kmetijstvu, gozdarstvu, gostinstvu, trgovini in obrti, medtem ko je v gradbeništvu (gradbeno podjetje „Tehnograd“) znašal lani povprečni osebni dohodek na zaposlenega le 25.980 dinarjev, torej precej manj kot v letu 1962, ko je znašal povprečno osebni dohodek na zaposlenega 26.600 dinarjev.

Končno — gradnja vodovoda v Kozarjih

Na eni svojih zadnjih sej je predsednik občinske skupščine inženir Slavko Jakofčič obvestil odbornike obeh zborov, da je Komunalna banka v Ljubljani odobrila najetje kredita v višini 50 milijonov dinarjev za dokončno izgradnjo vodovoda v Kozarjih.

Potemtakem je končana pot, še toliko bolj pa mrzlično pričakovane vaščanov, kdaj bodo lahko začeli z gradnjo vodovoda. Sredstva, ki bodo na voljo, bodo namenjena izključno za gradnjo vodovoda, ki bo oskrboval s pitno vodo prebivalce Kozarjih in pa njegove bližnje okolice. Seveda pa velja ob tem omeniti velika prizadevanja domačinov, ki so se že lani odločili zbrati sredstva s krajevnim samopriskom v višini 4.000.000 din, ki so ga občani s tega območja plačali že skoraj v celoti.

ALIZE VESTE DA

... smo v tem in prejšnjem mesecu volili v naših delovnih organizacijah organe samoupravljanja in da so rezultati volitev odsev zaupanja v izbrane predstavnike kolektivov, ki bodo sodelovali v delu organov samoupravljanja.

... pride v naši občini na 2936 prebivalcev en splošni zdravnik, na 3108 prebivalcev en zdravnik — specialist ter na kar 17.616 občanov samo en zobozdravnik.

... smo samo v lanskem letu zabeležili v naši občini nič manj kot 4068 primerov bolezni dihal, precej nižji porast obolenj pa kažejo bolezni pri prebavnih motnjah, živčne bolezni, revmatična obolenja, vendar je zaskrbljujoč še vedno visok odstotek oziroma število primerov kožnih bolezni, saj je samo lani bolehalo za različnimi kožnimi boleznimi več ko 2900 prebivalcev.

... je občinska skupščina sklenila imenovati člane nove komisije za izvajanja predpisov o delitvi čistega dohodka v delovnih organizacijah, ki jo sestavljajo: Janez Zagar (predsednik), Andrej Cetinski, Metka Skupic, Jože Brezan in Danica Ilnikar.

... prinaša odlok o občinskem prometnem davku, ki sta ga na svoji zadnji seji sprejela oba zbora občinske skupščine, predvsem nekatere spremembe v stroki predelovanja kovin, odlok pa bo znižal dosedanje stopnjo prometnega davka od 25% na stopnjo 15%.

... so določeni roki za izdelavo urbanističnih projektov za nekatere naše kraje. Tako morajo biti do konca letošnjega leta izdelani urbanistični projekt za Škofljico, za naseljitveno aglomeracijo Podpeč-Preserje-Jezero-Kamnik pa do konca prihodnjega leta. Urbanistični načrt za Brezovico naj bi bil izdelan 6 mesecev po določitvi trase nove avtomobilske ceste Ljubljana—Kalce.

Kot smo že poročali je predsednik komisije za odlikovanja občinske skupščine Jaka Avšič izročil predsedniku Zveze radioamaterjev Slovenije tovarišu Stipančiču visoko odlikovanje — red Bratstva in enotnosti z zlatim vencem, s katerim je odlikoval to organizacijo predsednik Republike Josip Broz-Tito za izredne napore pri normalizaciji razmer ob katastrofalnem potresu v Skopju. Na sliki: Jaka Avšič (na desni) izroča visoko odlikovanje tovarišu Stipančiču.

URBANISTIČNA NAČRTOVANJA NAREKUJEJO

Zaščita pokrajinskih predelov in njihovih objektov

- Slednjič smo tudi pri urbanističnem načrtovanju krepko zajadrali — Določili so
- vplivna območja naše občine in roke za izdelavo urbanističnih projektov — Med
- vplivnimi območji je območje mestnega predela Ljubljane v naši občini ter ob-
- močja Horjula, Iga, Polhovega Gradca, Podpeči in Preserja z naselji Jezero in pa
- Kamnik ter Škofljico in Velike Lašče — Ureditvene projekte bo treba zagotoviti
- tudi za nekatera naša pomembna turistična območja.

Med pomembne sklepe zadnje seje občinske skupščine sodi nedvomno sklep o določitvi vplivnih območij na območju naše občine in rokov za izdelavo urbanističnih projektov. Vse kaže, da smo torej pri urbanističnem načrtovanju, morda danes najaktualnejšem problemu, ki ga ne manjka domala po vseh naših krajih, krepko odprli vrata; to zagotavlja, da bomo

IZDELA občinske SKUPŠČINE

že v nekaj letih po sprejetih urbanističnih projektih v mnogočem spremenili podobo našega podeželja pa tudi mesta, čeprav pri urbanističnem snovanju in načrtovanju pravzaprav težimo za zaščito pokrajinskih predelov in njihovih objektov, ki bi s svojo originalnostjo tudi v prihodnje svojstveno bogatili nastajajoče spremembe.

Urbanistični projekti tudi za turistična področja

Med vplivna območja nekaterih naših naselij sodi območje mesta Ljubljane, ki sega v meje naše občine, območje Horjula, pa Iga, Polhovega Gradca, Podpeči in Preserja, v čigar urbanistični projekt se vključujeta še Jezero in Kamnik in nazadnje območji Škofljice in Velikih Lašč.

Med temi vplivnimi naselji pa predvidevajo še dvojice naselij, ki bosta imeli značaj tako imenovanih „spalnih naselij“. Ti naselji naj bi bili Brezovica in Dobrova, ki sta le nekaj kilometrov oddaljeni od središča Ljubljane. Seveda pa vodi pot urbanističnega načrtovanja naših vplivnih območij še dlje. Pri tem zasledimo predvsem težnjo za urbanistično ureditev vseh tistih turističnih območij, ki bodo postala že v bližnji prihodnosti najbolj obiskane turistične točke ljubljanskega območja. Mednje sodijo: Rakitniška planota z Rakitno, Krimsko območje, območje Iškega Vintgarja, turistično področje Polhovega Gradca, Črni vrh, rekreacijsko območje ob Gradaščici in Ljubljani, Turjak, turistično področje Jezera pri Podpeči ter Kureščka in pa območja Mokrea.

K temu pa le še to. Za vse tiste kraje in naselja, ki jih ne zajema urbanistično načrtovanje, ne bodo izdelali ustrezne urbanistične dokumentacije; zato bo veljala pri tem predvsem težnja za vzdrževanje dosedanjih gradbenih objektov. Za gradnjo novih objektov v teh krajih in naseljih pa bo potrebno za posebne lokalne potrebe dobiti dovoljenje pristojnega organa občinske skupščine.

Najprej projekt za Škofljico

Po sklepu o določitvi vplivnih območij v naši občini so določili tudi roke za izdelavo urbanističnih projektov, in sicer:

- za urbanistični projekt za Škofljico do konca letošnjega leta;
- za območje Podpeč—Jezero—Preserje—Kamnik do konca prihodnjega leta;
- za urbanistični načrt za Brezovico šest mesecev po določitvi trase avtomobilske ceste Ljubljana—Kalce ter
- za mestno območje naše občine pa v roku, ki ga bo določil Mestni svet, ki pa naj ne bi bil daljši od dveh let od dneva uveljavitve sklepa o vplivnih območjih.

Za vsa ostala vplivna območja v občini so že izdelani ustrezni urbanistični projekti, ki

jih je treba še edinole odobriti. Za vsa turistično pomembna območja bo potrebno zagotoviti urbanistično dokumentacijo skladno s predvidenim razvojem posameznih območij, vendar najkasneje do konca leta 1967.

Sprem embe v ekonomski strukturi prebivalstva

Skladno s predvidenim gospodarskim razvojem in napredkom v vseh naših vplivnih območjih bodo seveda nastopile tudi velike spremembe v ekonomski strukturi prebivalstva. Predvsem gre ob tem za precejšnje razlike v razporeditvi prebivalstva v primerjavi s sedanjim razporeditvijo pa tudi s pospešeno koncentracijo prebivalstva, zlasti v tistih urbanistično urejenih območjih, ki bodo razpolagala z večjimi možnostmi za zaposlitev v svojih industrijskih objektih. Po predvidenih spremembah v razporeditvi delovnih mest pričakujejo, da se bo število delovnih mest v prihodnjem tridesetletnem obdobju v primarni dejavnosti povečalo za 62,5 odstotka, v sekundarni za 25,9 odstotka in v terciarni za 11,6 odstotka, kar bi pomenilo v vseh treh dejavnostih povečanje za 100 odstotkov ali od sedanjih 7500 delovnih mest v vseh treh dejavnostih na 8600 delovnih mest v razdobju prihodnjih 30 let.

Hitrejši razvoj

Ze skop podatke, da se bo v razdobju prihodnjih 30 let v precejšnji meri povečala koncentracija prebivalstva, tako na Brezovici

od sedanjih 1091 prebivalcev na 1600 prebivalcev v letu 1991, na Dobrovi od sedanjih 554 na 1200 prebivalcev, v Horjulu od 633 na 1200, na Igu od 847 na 1800, v Podpeči in Preserju vključno Jezero in Kamnikom od 1593 na 1800, v Polhovem Gradcu od 372 na 1100 ter na Škofljici od 757 na 1800 prebivalcev, kažejo na ugotovitev, da se bodo vplivna območja razvijala skladno z gospodarskim, ekonomskim in družbenim razvojem, še posebej pa spričo lastnih delovnih mest, objektov družbenega standarda in z možnostjo večjega priliva delovne sile v te kraje. S predvideno koncentracijo prebivalstva bodo nastale potrebe po gradnji novih šolskih objektov, in sicer popolnih osemletk v vseh večjih središčih — na Igu, na Dobrovi, v Horjulu, v Polhovem Gradcu, na Brezovici, v Preserju, na Škofljici in v Velikih Laščah.

Težnja za ureditev PTT omrežja

Izgradnji PTT omrežja bo v prihodnjem tridesetletnem razdobju veljala posebna skrb. Podatki nam kažejo, da odpade danes na 1000 prebivalcev komaj 0,466 telefonskih priključkov in če ob tem upoštevamo, da pripada v Jugoslaviji na 100 prebivalcev 1,89 telefonskih priključkov, vidimo, da bomo morali slej ko prej poprijeti predvsem pri prizadevanjih za čim prejšnjo usposobitev in ureditev PTT omrežja. Prav spričo tega bo potrebno v tem obdobju omogočiti na 100 prebivalcev vsaj okrog 6 telefonskih priključkov, tako da bomo potemtakem potrebovali do konca 1991. leta 1100 telefonskih priključkov.

V organiziranju zdravstvene službe pa so predvidene nove zdravstvene postaje na Dobrovi, v Horjulu, Polhovem Gradcu, Vnanjih goricah, Podpeči, Igu, na Škofljici in v Velikih Laščah. Pomožne zdravstvene postaje pa naj bi bile v Zalogu nad Polhovim Gradcem, v Sentjoštu in na Rakitni. In še slednjič: kako bo z ureditvijo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja? S pitno vodo iz vodovodov danes oskrbujejo 53 odstotkov prebivalstva, pri perspektivnem načrtovanju pa predvidevajo oskrbo za 72 odstotkov prebivalcev. V vseh krajih, ki še do danes nimajo kanalskega omrežja, pa bo treba urediti tudi splakovalno kanalizacijo.

HITREJŠA RAST PROIZVODNJE OB SMOTRNI INVESTICIJSKI POLITIKI

Nekateri problemi ekonomskega razvoja občine z ozirom na gospodarjenje delovnih organizacij v minulem letu in pregledi gospodarskih uspehov v prvih štirih mesecih letošnjega leta v luči smernic VI. plenuma ZKJ, so bili v ospredju razprave na razširjenem plenumu občinskega odbora SZDL in občinskega sindikalnega sveta. Kljub precejšnjim uspehom, ki smo jih dosegli lani v gospodarstvu v naši občini, pa se vseeno še vedno kaže težnja, da bo potrebno za hitrejšo rast proizvodnje izoblikovati takšno investicijsko politiko, ki bo s smotrnimi vlaganji omogočila znatno večjo proizvodno stopnjo. Precejšnja zaskrbljenost pa nastaja tudi ob vprašanju kmetijske proizvodnje na Barju, saj bi le z aktiviranjem notranjih rezerv in z višjo produktivnostjo lahko dosegli ugodnejšo ekonomsko sposobnost na področju kmetijstva. Seveda pa ob tem nastaja tudi vprašanje, kako in na kakšen način pokrivati vsako leto poslovne izgube KP Barje, ki bodo nastale ob odplačevanju visokih anuitet tudi v prihodnjem letu.

Precejšen del razprave so posvetili udeleženci tudi aktualnim vprašanjem prehoda na 42 oziroma 45-urni tednih v nekaterih naših delovnih organizacijah (Ilirija, Elektroprojekt, Elektroprenos in Tobačna tovarna), ki govorijo v prid višje proizvodne stopnje ter večje produktivnosti in ekonomičnosti dela pa tudi nespremenjenih meril nagrajevanja po delu.

Več možnosti za tehnično vzgojo mladih

Ko se danes, mesec dni potem, ko smo zaključili dveletno akcijo jugoslovan- skih pionirskih iger v „Letu tehnične kulture mladih“, oziramo za prizadevanji med našimi šolami, nam prav gotovo ob tem ni težka ugotovitev, da so mladi tehniki na osnovni šoli v Polhovem Grad-

stredvi, fotografirati itd. Zanimanje je veliko. Na naši šoli zna skoraj vsak uče- nec, ki uspešno konča šolanje fotografi- rati, razvijati, izdelovati razglednice, fo- tograme, vizitke, diapozitive, in ali ni res, da fotografija vzgaja, uči in zabava.

• Kje so torej vzroki, da o tehnični vzgoji in tehničnem pouku kot rednem predmetu pri osnovnem izobraževanju še ne moremo govoriti v takšnem obsegu kot sicer?

— Osnovni problem za takšno stanje je v pomanjkanju sposobnega učnega kadra, šolskih prostorov za delavnice in seveda brezpogojno v pomanjkanju fi- nančnih sredstev za celovito uspešnost delovanja, tako za opremljenost delavnic

SREČANJA

cu pokazali pri tehnični vzgoji in pri tehničnem izobraževanju kot sestavnem delu šolskih aktivnosti, zvrhano mero volje, delovne vneme in še mnogočesa, kar prav gotovo odtehta tolikšno vse- stransko marljivost.

In ko smo se zapletli v pogovor še z Jožetom Kavčičem, ravnateljem osnovne šole v Polhovem Gradu, smo zvedeli o delu mladih tehnikov še marsikaj zelo zanimivega.

• Na osnovni šoli v Polhovem Gradu ste zadnja leta resno posegli z delom pri tehnični vzgoji mladih. Ko zaključujemo akcijo JPI v „Letu tehnične kulture mladih“, nas predvsem zanimajo izkušnje, ki ste jih dobili pri tem delu?

— Izkušnje so pokazale, da je uspeh predvsem v tem, da je v akciji sodeloval precejšen del pionirjev in mladincev, tako v šolski kakor tudi v izven razredni dejavnosti, zlasti v klubih mladih tehni- kov, ki združuje celo vrsto tehničnih krožkov. Pri nas naj omenim le tri, ki so imeli največ udeležencev in ki so do- segli največje uspehe — foto, kino in prometni krožek. Tehnična vzgoja po- temtakem razvija zanimanje učencev za tehniko in gospodarstvo ter omogoča pravo- časno in preudarno usmerjanje mladine v poklice za njihovo nadaljnje šolanje.

• Kaj si lahko torej po vseh teh izkušnjah obetamo v tehnični vzgoji mla- dine v prihodnosti?

— Predvsem bomo nadaljevali priza- devanja pri utrjevanju dela klubov mla- dih tehnikov, razširili pa bomo tudi izven razredno tehnično dejavnost v njihovo samoupravljanje v malem. Zakaj ne bi vsak učenec, ki konča osemletko poleg teoretičnega znanja po učnem programu znal voziti avtomobil, upravljati z AV

kot tudi za material. Proizvodno delo bi morali uvesti tudi v 8. razredu, tako za nekaj časa v industriji, pa spet na kme- tijskem posestvu, ob vsem pa bi veljalo čim prej rešiti način nagrajevanja, mi- slim pa, da bi bilo treba uvesti še labo- ratorijsko delo pri pouku fizike in ke- mije v 7. in 8. razredu, predvsem pa vsem razrednim učiteljem drugih pred- metov zagotoviti osnovno tehnično znanje. Resnica pa tiči že ob vseh naših izkušnjah in delu, da odpira tehnični pouk pot modernim oblikam šolskega dela, šola pa s tem približuje vsakdanjemu utripu na- šega življenja.

Ivan Virnik

NEODPUSTLJIVI NOČNI GREHI

Ko zatisnemo oči...

Ko se vsujejo ljudje iz dvorane po zadnji filmski predstavi, je to zadnji znak za večino ljudi, da gredo spat, kajti delovni dan se spet začne ob šestih, sedmih... Prav takrat se je ekipa štirih odpeljala z osebnim avtom na nočni obhod po viških ulicah in bližnji okolici proti barju. Naj ne izdamo njihovih pravih imen in pa tega, kaj so pravzaprav iskali sredi noči. Posamezni dogodki vam bodo to sami razkrili z vso nazornostjo. In četvorica? Recimo, da je predstavljala miličnika in tri v civilu.

Vratarjeva zadrega v Tobačni lovarni in brezskrben sprehod po skladiščih Mercatorja

Najprej so se ustavili ne daleč od vhoda v Tobačno tovarno in poskusili „skrivaj“ pro- dreti v tovarno. Ni kazalo, da bi tak poskus predstavljal resnejši problem, če bi se ga nekdo resneje lotil. Kasneje so na vratarja deževala vprašanja in morda ni čudno, da je malce zmedeno odgovoril, kako bi v primeru požara poklical 04 (v reportaži omenjamo še stare telefonske številke) in ne 03. Nervoza ga delno opravičuje, toda — ali ne bi imela še večje vloge, če bi v resnici gorelo? „Nočni

gostje“ so mu nato pojasnili, da si bodo malce ogledali notranjost tovarniškega kompleksa in — vstopili brez ovire.

Brez ovire so prodrli do velikih skladišč „Mercatorja“, kjer so bile milijonske vredno- sti „pol roke stran“, praktično brez zaščite. Vratar je bil toliko nepazljiv, da je zapustil vratarnico, pustil ključ v vhodnih vratih, ko je šel na cesto, kdo ve kam? Avantura bi se lahko drago končala, če bi četvorica imela slabe namene. Ponovi se dvogovor o požaru. Seveda, poklical bi 04 (oprostite, gasilci so na 03). Resna razmišljanja vzbujajo podatek, da vratar nima dostopa do gasilskih aparatov. Zakaj jih potem sploh imajo? Ključ v oma- rici vseh važnejših skladišč pa bi nočni gostje lahko odnesli, saj čuvaja ni bilo. Zakaj so ključ v omarici? Ko se je čuvaj vrnil, ni znal

pojasniti. Kako bi bilo s ključi, če bi naenkrat nastal požar?

Nad vodom brez zaščitne ograje je napis „IGO“. Avto zavozil na dvorišče, „izkrca“ enega od svojih potnikov in se počasi vrne na cesto. Vratar ne vzbuja vtisa, da bi ravno preveč budno spremljal dogajanje. — Kaj ste počeli na dvorišču? — Videli smo nekoga steči na dvorišče in nas je zanimalo, kaj je. Vi ga niste videli? — Da bi nekdo bil v to- varni? Nemogoče! — Nekaj trenutkov kasneje, ko se je na dvorišču pojavil četrti član od- prave, vratar ni več vedel, ali se mu sanja ali vidi prav. Naj bo tako ali drugače, čudno je le, da se sploh ni zanimal (kakor vsi doslej in še mnogo ostalih), kdo so skrivnostni potniki v osebnem avtu in kaj sploh hočejo s svojim nenavadnim obiskom.

Po sladkem spancu še srečanje z nenavadnimi nočnimi gosli

„KIP“ — vratarja je malce premagala samotna nočna ura. Ker se vhodna vrata ne dajo zakleniti (menda že več kot pol leta) ne bi smel biti tako začuden, da so ga obiskovalci zbudili s prihodom v vratarnico. Nervoza mu hudo nagaja pri izbiri pravih ključev. Če bi prav pomislil, ključev sploh ne bi iskal, tem- več bi rekel: „Oprostite, v tovarni ponoči ni- mate kaj iskati!“ Toda — no, recimo — obi- skovalci so si ob malce neobičajni uri ogledali protipožarne naprave v delovnih prostorih. Vratar popravi začetni vtis, ker očitno zna dobro ravnati z aparati za gašenje (pustimo ob strani „malenkost“, da ti menda že dve leti niso bili polnjeni). — „Je direktor že prišel kdaj ponoči na kontrolo?“ — Morda je bil tu pred pol leta, toda ne po deveti. — „Zakaj ste nas spustili v podjetje?“ — Zakaj? Prišli ste z avtom in sploh, saj je vendar miličnik z vami!

Preko visoke lesene ograje okoli žage ni lahek prehod. Četvorica išče vhod, toda — Stoj! Kaj počenjate tu? — Radi bi si malce ogledali obrat. — Zdaj, ponoči? Ne bo nič! Podpisal sem, da bom varoval vse, kakor je treba. Ponoči ne spustim notri niti direktorja. Ponoči sem tukaj jaz direktor! Pridite podnevi, zaradi mene.

Četvorica „jezno“ odide proti avtu. Pogledi izdajajo vse: vsaj eden, ki je, kakor je treba! — In: „Milan, dober čuvaj ste!“ Pravilno je, da nas niste pustili v skladišče Tehnograda“.

V „Plutalu“ je bil največji problem, kako najti vratarja, ki je mislil, da je za varnost podjetja že dovolj, če vse zaklene in se preda sanjski idili. Je že res, da je vedel, da je v podjetju tudi poklicni gasilec, toda... Nočni gostje so si s prijazno pomočjo gasilca ogledali dokaj vzorno (čeprav nikakor ne popolno) zaščito proti požaru, vendar so se kasneje lahko spet spraševali, zakaj jih je vratar spustil v podjetje. Postavil se je pač na sta-

lišče, da bo spremstvo gasilca zadovoljiva kontrola, toda... V tem je stvar, da do teh „toda“ sploh ne bi smelo priti.

Brez težav čez novo oviro

Malce kasneje se je postavilo zanimivo vprašanje, če je mogoče iz velikih kravjih hlevov na barju odpeljati ponoči kravo, ne da bi kdo interveniral. Podvig ni uspel, toda nočni čuvaj je moral priznati, da bi v primeru požara ostal brez moči. Telefona ni nikjer, pripravljene vode za gašenje spet nikjer, aparati za gašenje sicer vise na stenah tu in tam, toda nihče čuvaju ni povedal, kako se uprav- lja z njimi. Lepa požarna varnost!

V „Zičnici“ se je vratar tudi vpisal med speče. Priznati pa mu je treba, da je pošteno priznal, da ga je malce premagal spanec (do- slej so vsi to vztrajno zanikali), kar konec koncev še ni bilo tako zelo hudo, saj je pa zato ostal kasneje neomajen: ponoči ni nobe- nega vhoda v naše podjetje!

V Iliriji — odločnost brez meje

Vratar v „Iliriji“ je nastopil ostro in odločno: „Vrata ponoči ne odpiram nikomur! — Kdo vam je to naročil? — Dolžnost je pač taka!“ je bil kratek odgovor. Je že tako, da kjer je vse v redu, ni treba izgubljati besed.

Najtežja preskušnja pa je čakala vratarja v skladišču „Modnih oblačil“.

„Požar! Gori vam v podjetju! Hitro od- prite, da vam priskočimo na pomoč!“

Vratar se je od razburjenja skoraj izgubil. Saj ni mogel verjeti, da bi bilo to o požaru res, toda nevarnost nikoli ne počiva. Bliskovito se je zbral, stekel po ključ in — vhod je bil prost. Potem je že bil pri telefonu, da pokliče gasilce in — stoj, stoj! Oprostite, da smo vas tako vznemirili. Odlično ste reagirali, le — zakaj ste nas spustili skozi vrata? No, tudi to vprašanje ni imelo prave teže, saj je bilo na dlani, da vratar nikoli ne bi odprl vrat, če ne bi bilo „izjemnih okoliščin“. Majhnega spo- drsljaja mu ne gre šteti v zlo.

- Nočna akcija je zelo zgovorna. Nočni vra- tarji „na mestu“ so bili v manjšini. Tu in
- tam bi sicer lahko navedli olajševalne oko- liščine za pomanjkljivosti (če olajševalne
- okoliščine sploh lahko priznavamo, kadar
- gre za varnost podjetja in za njihove mili- jonske vrednosti). Kaže, da bi vodstva de- lovnih kolektivov morala malce več raz- mišljati o tem, če so storila vse, da bi se
- učinkovitost nočne službe izboljšala. Spo- mnimo naj vas samo na en značilen pri- mer: aparati za gašenje na stenah sami po
- sebi še niso nobena varnost pred požarom.
- In naj vam ob koncu povemo še vse tiste,
- ki so sodelovali na naši nočni akciji: ko-
- mandir PLM Vič, uslužbenci oddelka za
- notranje zadeve občinske skupščine Vič-
- Rudnik in sodelavci našega lista.

Na vrhu Krima

OB LETOSNJI TURISTIČNI SEZONI

O štiriperesni deteljici in še o marsičem, kar nam odkriva možnosti za nova turistična načrtovanja

- Obiskali smo štiri turistične kraje v občini: Iški Vintgar — hladno sotesko z močnim gozdom in bistrim potokom, vrh Krma — planinsko postojanko s privlačnim razgledom, Rakitno — gorsko naselje z zelo vidnimi perspektivami športno rekreacijskega središča in Polhov Gradec — slikovito naselje z močnim kulturno zgodovinskim obojelem. Kakor vidite, ima vsak član naše „štiriperesne deteljice“ svojo posebnost, ki je drugi nimajo, posebnost, ki jih je napravila za privlačne turistične kraje v bližnji okolici Ljubljane. Poglejmo, kakšen je tod utrip njihovega turističnega življenja.

Pobude, ki so vredne posnemanja

Polhov Gradec — s Severjevega griča je kakor na dlani. Sedim na klopci pod mlajem in zdi se, da bi se lahko z roko dotaknil hišice med slikovitimi serpentinami ceste na pobočju griča, ravna polja od Pristave do sotočja Božne in Male vode in na drugi strani gradu s slikovitim Neptunovim vodnjakom... Če sem se prej spraševal, katera je pravzaprav glavna privlačnost nekdanjega prazgodovinskega gradišča, rimskega vojaškega tabora in še utrdbe starih Slovanov, se mi je zdaj razkrilo: mir, slikovit mir. Sicer pa nobene razprave niso prav prepričevalne. Razgleda na kraj ob robu Dolomitov ob križpotju dveh dolin ne morejo nadomestiti.

Toda v uvodu nismo obljubljali opevanja naravnih lepot. Rekli smo: življenje. Zanima nas torej, kaj je Polhov Gradec napravil in kaj še namerava napraviti, da bi svoje realne možnosti spremenil v turistično aktivno. Predvsem je treba poudariti, da so gostišča lepo urejena in tudi vzbujajo vtis, da tudi zahtevnejši gost ne bo odšel iz njih z neprijetnimi vtisi. Domačini so še prav posebno ponosni na svoj turistični dom, ki predstavlja najbolj „oprijemljivi“ in največji dosežek dejavnosti turističnega društva.

Začetek bi lahko iskali v letu 1957, ko je društvo začelo s sedmimi tisočaki v blagajni. Čez dve leti so si prizadevali turistični delavci že nazdravili s polnimi čašami ob otvoritvi novega doma v zatišju na bregu hudourniške Božne. V zunanjem videzu in notranjosti alpske hišice čutimo prijetno domačnost — domačini sicer samokritično pripominjajo, da bi bilo lahko marsikaj bolje oblikovano in urejeno — tuki so jo ustvarili sami brez inženirjev in gradbenih načrtov in s prostovoljnimi delom. Dom je takorekoč zrasel iz rok in srca Polhovskega Gradca, kar mu daje posebno vrednost, tuki se je ne bi drznili ocenjevati s številkami v dinarjih. Morda se ob tem ne bi kazalo dlje

zadrževati, toda prav s primerom „gradnje turističnega doma“ želimo opozoriti na, naj rečemo tako, skrito vrednost Polhovskega Gradca, na pripravljenost njegovih prebivalcev namreč, da sami napravijo to ali ono za dobrobit in okras svojega kraja.

Turistični dom je gostišče, ki premore tudi nekaj postelj za prenočevanje. Prenočitelne zmogljivosti se povečajo še s tremi weekend hišicami onkraj potoka. In prav tu — pravijo — bi kazalo počitniško naselje še povečati. In čeprav je treba računati s težavami in omejitvami denarnega značaja, smo kar nekako prepričani, da tudi načrti o gradnji novih hišic (in morda še bazena) ne bodo ostali samo na papirju.

Zahtevo, naj bi bil kraj videti lepši, srečamo na vsakem koraku. Sem lahko prištevamo 50 zaboječkov za rože, ki jih je turistično društvo razdelilo po hišah, da bi bila vsa okna v nageljnih, potem prizadevanja za ureditev gradu (na neprijetnih dišavah močna bližina hlevov nima turistične vloge) in bližnjega renesančnega parka (društvo konservatorjev Slovenije je obljubilo, da bo iz njega napravilo prvi urejeni renesančni park v Sloveniji) in še vrsto malenkosti, ki so lahko velike tudi na primer kot cesta.

Cesta od Pristave do Črnega vrha — ozko grlo v turisličnem razvoju

V Polhovem Gradcu pričakujejo vidno povečanje motornega prometa vseh kategorij, zato bo serpentinasta cesta od Pristave skozi naselje proti Črnemu vrhu postala „ozko grlo“ še bolj kot je to že. Ne toliko zaradi serpentin... Zelja prebivalcev je asfalt. Zakaj? Naj odgovorimo na vprašanje s preprostim vprašanjem: ali so nageljni na oknih lepi, če jih prekrije prah? Cesta seveda ne bo zastoj. In prav tu se spet kaže zdrava iniativnost pre-

Rakitna

bivalcev. Sliši se, da so sami pripravljene prispevati svoj delež. Jeseni bodo verjetno pripravili veselico, ko se bo vsa vas spremenila v gostišče. Cisti dobiček bo šel za cesto. Pričakujejo pa seveda pomoč (ne samo v primeru ceste) faktorjev, ki niso zgolj lokalnega značaja. Nekaj je treba Polhograječanom pritruditi: občinska skupščina bo naredila prav, če bo malo bolj podprla prizadevanja prebivalcev tega simpatičnega kraja pod Dolomiti pri urejanju njihovih problemov.

Pred zaprlimi vrati v Iškem Vintgarju

Iški Vintgar. — Naj začnem z avtobusnim sprevodnikom: čudno me je gledal, ko sem povedal, kam potujem. Menda mu ni šlo v glavo, kaj naj bi človek sam delal v soteski, ki je sicer tolikanj opevana, toda... Tudi meni se je kmalu posvetilo v glavi, kaj je hotel reči sprevodnik z dvakrat ponovljenim vprašanjem: „Ali res potujete prav do konca? Gostišče v Iškem Vintgarju je namreč zaprto.“

Prav zdaj na začetku turistične sezone lahko gostje le od zunaj strme v zaprta vrata in oknice. Množica avtomobilov (precej s tujimi registracijami, mi je povedala, da nisem samo jaz dobil dolgega nosu (slabo voljo pa naj raje zamolčim).

Vprašanje se postavlja samo od sebe: „Ali res ni mogoče drugače?“ Zdi se, da bi pred Iški Vintgar ta čas postavili veliko tablo: „Pridite na ogled, kako se ne dela!“

In ko smo na vrhu Krma...

Krim — najprej uvodna pripomba, ki se bo avtomobilistom zdelo smešna: planinski dostopi na Krim niso dobro markirani. Saj gre tudi brez markacij, če se izletnik spusti „kar počez“ čez livade in gozdove, toda taka hoja se lahko neprijetno konča, ker so pobočja gore razsežna in brez pravih orientirnih točk, po katerih bi se lahko ravnalo oko in korak. Toliko za tiste, ki uživajo v hoji, čeprav je treba pripomniti, da se je Krim s kočjo na vrhu in s cesto do nje spremenil ta čas v „fičkarski center“. Ugoden dostop iz bližnje Ljubljane (cesta seveda ni idealna in bi bilo treba misliti predvsem na ureditev zadnjega odcpepa) daje avtomobilistom možnost za atraktiven vzpon po klancih in vijugah nad višino tisoč metrov. Temu primerno je tudi vzdušje na vrhu. Izletniki se običajno zadovolje s prigrizkom, kavico (in morda s kakšno krepkejšo tekočino) in z razgledom na Barje skozi zastekljena okna. Postojanka bi veliko pridobila s prenočišči, tako pa pride le v poštev za skok gor in skok nazaj. Po besedah upravnika obišče čez delavnik povprečno po 50 avtomobilov, čez nedeljo tudi do 300 in še več. Le ob nedeljah je moč dobiti toplo hrano. Težko je presoditi, ali je Krim le avtomobilska moda, ki lahko vsak čas splashni oziroma se pusti

zasenčiti od drugega „cilja“, ali ima trdne izletniške perspektive tudi vnaprej. Prej bi se nagnili k drugemu mnenju, saj lahko vrh Krma ob pametnem gospodarjenju (in morda še dodatnih ureditvah) ohrani za izletnika (peš in na štirih kolesih) svojo atraktivnost, ki bo z ureditvijo Rakitne samo pridobila.

Ob nevsakdanji, že kar mladostni smelosti

Rakitna. — Prostrano gorsko naselje v še bolj prostrani in slikoviti dolini se dramatično izloča iz stoletne osamelosti. Področju se z načrtovano rastjo zimsko športnih in turističnih objektov odpirajo lepe perspektive. Toda dobro je, če se domačini zavejo, da samo z njimi še ne bodo postali turistični kraj. Če bodo slučajno pozabili na številne „malenkosti“, ki jih lahko uredijo sami (seveda z vsakovrstno pomočjo od zunaj), se jim lahko primeri, da jim bodo turisti razočarani odhajali. To omenjam le kot možnost, kajti kaže, da se na Rakitni zavedajo te nevarnosti. Tako sta na primer vodovod in cesta glavna komunalna problema. Komisija za olepšavo kraja skrbi za čistejši izgled naselja in si prizadeva, da bi tudi mladi rod vzgojila in pripravila za bodoče turistične naloge. Veliko bi lahko govorili o Rakitni, saj nam bi vlečnica, ureditev novega gostišča, rast umetnega jezera in podobno, dalo precej snovi. Tokrat bi dejali le to, da je lahko primer solidarnosti in samoiniciative iz Polhovskega Gradca le vzpodbuda tudi za Rakitno.

- Pri kraju smo z našim turističnim potovanjem po „štiriperesni deteljici“. Polhov Gradec, Iški Vintgar, Krim in Rakitna.
- Vsak ima svoje lepote. Njihovi primeri pa tudi kažejo — na tak ali drugačen način —
- da turizem ni samo lepa narava in čist zrak. Turizem ustvarjajo ljudje.

Vedno večji turistični promet

Po podatkih Ljubljanske turistične zveze je obiskalo lani našo občino že nič manj kot 6774 gostov, od teh 3653 tujih in 3121 domačih turistov. Pred dvema letoma je obiskalo nekatere kraje v občini 6096 gostov, med njimi 3124 domačih in 2972 tujih turistov. Največje število obiskov smo zabeležili leta 1961, ko je bilo med nami kar 6809 gostov, od teh 3970 domačih in 2839 tujih turistov.

Lani smo v naši turistični kroniki zabeležili tudi precejšnji porast nočnin. Tako je bilo 13.752 prenočitev, od teh je bilo 7642 tujih in 6110 domačih gostov. Ta podatek pa je precej višji od bilance iz prejšnjega leta, ko smo imeli v občini skupaj 10.778 nočitev, med njimi 5446 domačih in 5332 tujih turistov.

Še 14 dni bo treba počakati, preden se bodo odprla vrata „Doma v Iški“ na stečaj vsem, ki jih pot pripelje v Iški Vintgar. Do 4. julija je dom odprt le vsako soboto in nedeljo.

Med Brezovico in Vnanjimi goricami

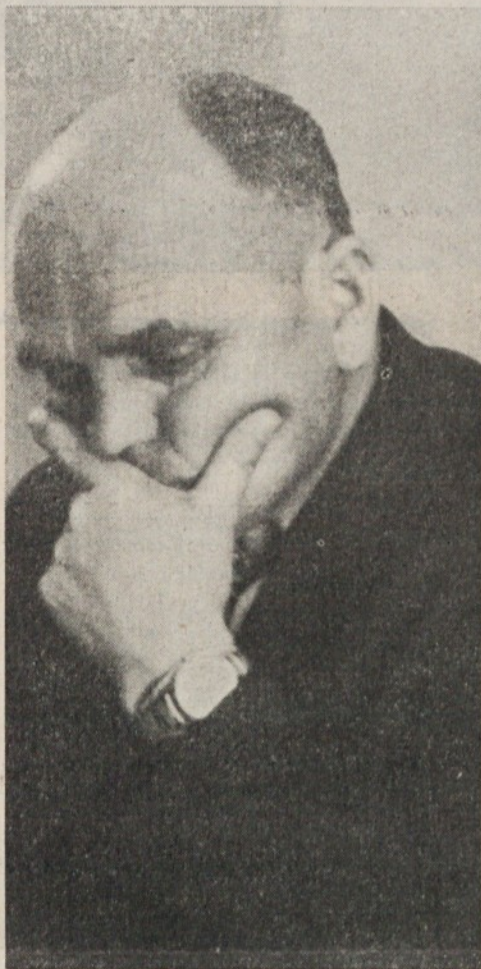
Morda je pri nas prav malo takšnih krajev, kjer bi se zavoljo združenega doma „stopili“ tako v zobe kot v Vnanjih goricah. In res je, da je Talijin hram, ki je v tem kraju z dolgoletno kulturno-prosvetno tradicijo doživel takšen brodolom kot še morda nobeden izmed njegovih „vrstnikov“, izvil prenekatero ukano in še ob neurejenih prostorih pustil domala na cedilu vse, ki so bili že mnogo poprej prepričani, da so se slednjič le dokopali do prepotrebnih prostorov. Vendar pa so bili v veliki zmoti. Zadrugi dom je ostal še vse do danes problem, ki si je v Vnanjih goricah že spletel precej metrov pajčolana in tak je ostal vse do danes.

Kje torej najti zanj rešitev? To vprašanje pa gotovo zadene vse, ki se že leto in dan ubadajo z vse mogočimi problemi, med katerimi pa je prav ta skorajda brez primere.

Kje najti prostor za zdravstveno postajo?

Ko se torej nehoti ustavljam ob tem vprašanju se nam vsiljuje ugotovitev, da je ureditev zdravstvene službe v Vnanjih goricah ena najnujnejših nalog, ki čaka že danes domačine in vso krajevno skupnost. Kako zagotoviti osnovno zdravstveno, zlasti še preventivno zaščito, je eno vsakdanjih vprašanj, ki se pojavljajo v tem kraju skoraj na vsakem koraku. Vendar pa vse do danes ostajajo vsa ta razmišljanja predmet dolgočasnih pogovorov brez konca in kraja.

Skratka — brez konca in brez rešitve. Problem pa spet tiči kot poprej v združenem domu. Njegove prostore naj bi preuredili za potrebe krajevne zdravstvene postaje, objekt

Ivan Selan: „Veliko smo že mislili na gradnjo potrošniškega centra, vendar pa zdaj še ni sredstev. In vendar smo v perspektivnem načrtovanju zastavili to nalogo, ki se je bom lotili z vsemi močmi!“

pa bi prenesli v upravljanje zdravstvenega doma na Viču.

In kako si v Vnanjih goricah zamišljajo ureditev zdravstvene postaje? V njej bi združili preventivno zdravstveno službo, otroški dispanzer pa zobozdravstveno službo in ginekološko službo.

No, danes tega vprašanja še prav gotovo ne bomo razjasnili, ne mi, ne tovariši v krajevni skupnosti. Vendar pa je le eno, da bi bilo morda prav, če bi enkrat uredili prostore združenega doma, ki je še pred leti predstavljal družbeno in kulturno žarišče v tem kraju.

In kako je danes? Vse prej kot rožnato. V dvorani je skladišče in malce neprijetno je človeku, ko zaidé v ta prostor in opazi nad odrom napis: „PREOBRAZBI“ — v dvorani pa po navadi spravljajo umetna gnojila.

- Seveda pa s tem še nismo pri kraju. Do- bršen kos resnice tiči tudi v tem, da si domačini želijo za vsako ceno, da bi kot nekaj tudi danes dobili zadrugi dom v svoje roke, torej v svoje upravljanje. Eno je le, da krajevna skupnost nima sredstev, • ki bi jih lahko porabila za preureditev doma.

Vsa jeza na urbaniste

Prav res je, da so urbanisti tudi v Notranjih goricah na „slabem“ glasu. In kako ne, saj ljudje v krajih okrog Notranjih gorice še do danes ne vedo, kako bodo jutri urejeni urbanistični načrti in kje so osnovne poteze urbanističnih snovanj sploh. Skratka — urbaniste naj bi le enkrat srečala pamet!

Precej je teh in podobnih reči. In ko jih človek posluša se mu zdi, da je vsega krivo tudi dolgoletno zavlačevanje teh problemov in

da tudi med domačini še do danes ni takšne volje, da bi se lotili vseh teh nalog. Nemalokrat je temu kriva že resnica, ki pove, da ljudje danes še vse preveč pričakujejo pomoči od drugod, pozabljajo pa, da stotero in še več domačih rok tudi pomeni nekaj. In to morda še več kot mislimo po navadi.

Vrnimo se spet k razmišljanju. Zelja je precej in nobena med njimi še ne pomeni, da je z njimi rečeno vse. Nikakor ne. Veliko je takih, ki bi se že danes lotili gradenj, uredili bi si svoje domove in v slabe pol ure bi se vsako jutro lahko znašli v svojem delovnem okolju. Tako pa je tudi to ostalo le pri razmišljanju. Neučakani urbanisti so kratkomalo kar pozabili na te kraje in stanovanjski problemi iz dneva v dan vse bolj tičijo k vrhu. S tem pa seveda še nismo povedali vsega. Poglejmo še malo drugje.

- Stanovanjska stiska bo bržčas ostala na dnevnem redu še nekaj let, streljaj dlje pa • so se v Vnanjih goricah zarili v zemljo iz

- katere bo že prav kmalu po ceveh pritekla • po tolikih letih zdrava pitna voda. Glavni • cevovod je že narejen, s krajevnim samo- • prispevkom pa so samo lani ustvarili za nič • manj kot 9 milijonov vrednosti vseh del. • Ljudje se vse bolj zbirajo ob nedeljah, ko • zapojo krampi in lopate, ki včasih že skoraj • ne poznajo počitka. In tako nedeljo za ne- • deljo, ko se zbere tudi do 80 vaščanov, ki • preživijo dopoldne pri gradnji svojega vo- • dovoda.
- In pogledimo še na Brezovico. Prav res je, • da je tudi tu ostalo še veliko problemov. • Ljudje bi radi zidali, vendar ne morejo. • Vzrok temu tiči v še neurejeni urbanistični • dokumentaciji, pa spet vprašanje telovadnice • in pomanjkanje stanovanj za prosvetni ka- • der, vse večje potrebe za gradnjo vzgojno- • varstvene ustanove, družbenega centra in • kar je morda za naše razmere malce nena- • vadno — poskrbimo že enkrat za boljše • električni tok.

USTAVILI SMO SE V POLHOVEM GRADCU

Drobne so te stvari, vendar...

- Želeli smo vam predstaviti Polhov Gradec danes. — Kaj njegove prebivalce tare, • veseli, zanima, žali... — Odgovor ni tako preprost, saj ni lahko z nekaj drobci • predstaviti življenje kraja, četudi ima le nekaj nad 500 prebivalcev. — V pogo- • voru za „okroglo mizo“ so Polhov Gradec predstavljali: predsednik krajevnega • odbora SZDL Vlado Podlogar, tajnik krajevne skupnosti Pavle Setničar in pred- • sednik turističnega društva Leo Šuštaršič.

Polhov Gradec (vsaj po pripovedki ima nekaj zveze s polhi), nima zastoj turističnih ambicij, saj imajo vzore v davni preteklosti. Ko je Blagaj našel znameniti „blagajev volčin“ si ga je leta 1838 prišel ogledat kar saški kralj Friderik Avgust. Ni kaj reči — visok uvod v turistično obdobje.

Trgovina noče ali pa ne more imeti preveč posluha za želje kupcev. Že deljen delovni čas od 8.—12. in od 17.—19.30 ure ne ustreza zahtevam turistične sezone. Tudi ne kaže, da bi se v skorajšnjem času lahko „prevelila“ v samopostrežbo.

Preskrba kraja s sadjem in zelenjavo ter kruhom je pod ostrim udarom kritike. Opravičilo lahko najdemo v težavah s prevozom, toda vseeno se zdi, da bi svež kruh lahko pripeljali tudi izven ustaljenega „voznega reda“ — ponedeljek, sredo, petek. Seveda ni nikjer zapisano, da bi bil vsaj te tri dneve kruh res svež.

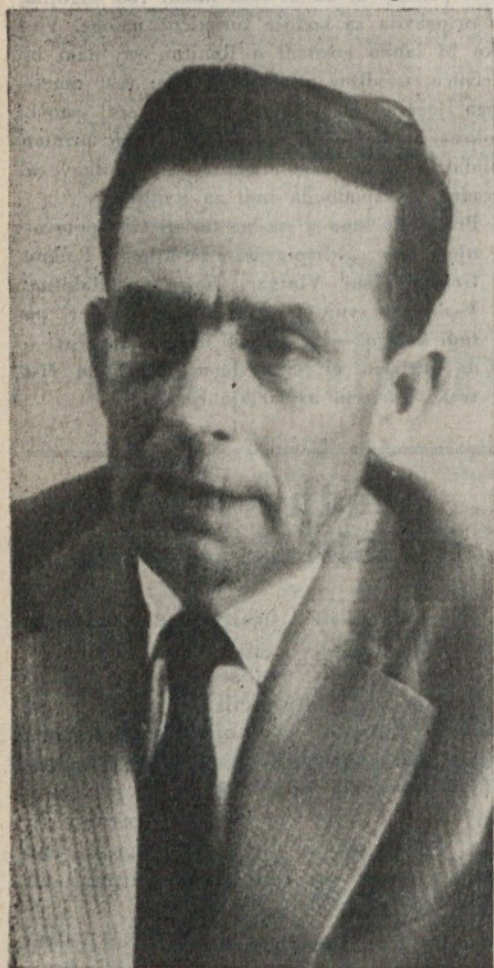
V načrtu je preureditev gradu v gostinsko turistični objekt. Seveda bo treba zato preseeliti šolo v nove prostore, obeta pa se tudi nov potrošniški center, kjer bi našla streho tudi uslužnostna obrt (krojčar, brivec in podobno).

Nikjer! Trgovina se brani prodaje, drugega primernege distributerja pa ni. Morda se bo le pod njeno streho našlo kaj prostora za Delo, TT, Tovariš, Polet, Ljubljanski dnevnik itd. Do takrat pa: branja željni prinesite časopise s seboj.

Največja želja vseh motoriziranih je, da bi dobili v naselju bencinsko črpalko, ki bi dobila pravo mesto tudi ob vse bolj rastočem motornem prometu, ki se tu cepi v dve dolini ob Božni in ob Mali vodi.

Precej ljudi se vozi na delo v Ljubljano. Avtobusne zveze so razmeroma dobre in to ni pripomb, toda prav zaradi razvitega prometa prihaja vse bolj do izraza avtobusno postajališče, ki ga ni. Zato bi vsaj za slabo vreme želeli nekaj strehe nad glavo.

- Med drobnimi željami Polhograjsčanov naj- • demo še asfaltiranje ceste po klancu skozi • naselje in razširitev javne razsvetljave. Ne- • katere probleme bo odpravila z dnevnega • reda tudi izgradnja stanovanjskega bloka za • javne delavce, saj ni skrivnost, da se na • primer učitelji in zdravstveni delavci ote- • pajo Polhovega Grada prav zaradi pomanj- • kanja stanovanj.

Lojze Kušar: „Le kdaj bomo tudi v urbanističnem načrtovanju šli korak naprej! Ali nam takšna stanovanjska stiska kot je danes ne pove, da bo treba tudi v naših krajih začeti z gradnjo stanovanj in ne vedno odlašati v nedogled!“

URBAN DERMASTIA

Lansko sezono je presenetil domala vso našo športno javnost. In tudi lani smo ga videli na delu z najboljšimi jugoslovanskimi plavalci, ki so odmerjali svoje moči v ljubljanskem bazenu „Kole-

tudi Urban Dermastia. Prislunimo, kaj pravi o plavanju, sicer svojem najljubšem tekmovalnem športu, ki ga uvršča danes med najboljše Jugoslovane:

„Plavanje je šport, ki zahteva veliko potrpežljivega dela. In če hoče vzgojiti klub novi rod, ki naj bo odvisen od prejšnjega, minejo tudi tri leta trdega dela, da le-ta doseže isto kvaliteto raven kot prejšnji.“

portreti

zije“. Član Ljubljane Urban Dermastia je začel svojo bliskovito športno pot. Najprej je „pokosil“ nekaj domačih rekordov, ki so se dobesedno že zarili v arhive ljubljanskega ligaša, kasneje pa je skozi vso sezono odmerjal moči z najboljšimi Jugoslovani in se po odhodu najhitrejšega med njimi, Kranjčana Kocmurja, kar naenkrat znašel na lestvici najhitrejših Jugoslovancev v vodi. Mimo mnogih priznanj pa je ob koncu lanskega leta prejel še eno, morda najskromnejše, vendar tako prisrčno, da je ves ganjen dejal:

„Velikokrat, ko sem stal na stirtnem kamnu, me je morila misel, kaj bo, ko bom zlezal iz vode. Navdušenja, velikokrat pa tudi razočaranja v športu ne manjka in tako je bilo tudi z nami — plavalci. Vendar sem ponosen, da sem dobil tudi vaše priznanje, ki me je uvrstilo med desetorico najboljših športnikov občine Vič-Rudnik. Prepričan sem, da se bomo ob letu spet srečali, saj sta me topel sprejem in tovarištvo, ki ste mi ju izkazali, dobesedno navdušila!“

Bilo je tisti čas, ko smo podeljevali priznanja desetim najboljšim športnikom naše občine, ko je ob Boltežarju, Petrovčiču, Mikoliču, Cerknikovih, Trtnikovih, Dostalju, Sešku, Torkarju in Fačurju stal

- Še nekaj skopih besed o plavanju!
- Precej vztrajnega dela je bilo treba,
- preden se je Urban prebil na vrh jugoslovanskega plavalnega športa. Nemara bo zanj prav letošnja sezona pomnila silovit korak naprej, saj je že lani napovedal, da ne pozna kompromisnega boja in da se je pripravil bojevati do zadnjih moči.

MED NAŠIMI TABORNIKI V SLIKI IN BESEDI

Občinska zveza tabornikov Slovenije, ki so jo konec lanskega leta ustanovili tudi v naši občini, združuje v svojih vrstah štiri enote, med njimi odred „Mostiščarjev“ s 56 člani, četo „Ljuba Šcreerja“, ki ima v svojih vrstah 15 članov, partizansko četo „Tehnika Lacko-Jelen“ s 93 člani in novo ustanovljeno četo „Francija Miklavca-Vinka“ na Dobrovi, ki ima 57 članov. Med najboljšimi je vsekakor partizanska četa „Tehnika Lacko-Jelen“, ki je kar trikrat zapored osvojila najvišji taborniški naslov.

Naši taborniki si najbolj prizadevajo, da bi v čim krajšem času usposobili nove vodnike za medvedke in čebelice. Precej problemov pa jim povzroča tudi pomanjkanje finančnih sredstev za nemoteno dejavnost vseh taborniških enot, vendar upajo, da se bo tudi to stanje kmalu obrnilo na bolje.

Letošnje poletje bodo preživeli na otoku Krku, Pacugu in v Zapotoku pri Kureščku. — Na sliki vidimo del udeležencev ob ustanovitvi taborniške enote na Dobrovi, ki je dobila ime po padlem borcu — domačinu, Franciju Miklavcu-Vinku.

USPELA MANIFESTACIJA TELESNE VZGOJE

- Na letošnjem zboru telesne vzgoje naše občine v počastitev dneva mladosti se je na prizorišču v Ščiti, le nekaj korakov od Velikih Lašč, zbralo kar 250 članov telesno vzgojnih in drugih športnih organizacij, ki so pakazili v najrazličnejših točkah bogatega sporeda sadove svojega prizadavnega dela in neumorne volje. — Priznanje velja še posebej skrbnim organizatorjem iz domačega šolskega športnega društva pod vodstvom neumornega telesnovzgojnega delavca Albina Lenarčiča.

Srečanje v Ščiti ob letošnjem praznovanju dneva mladosti in zletu telesne vzgoje naše občine je bilo zares enkratno. Občinska zveza za telesno vzgojo pa je s tem, da je zaupala organizacijo te največje letošnje športne manifestacije domačim delavcem v šolskem športnem društvu „Mokerc“, dala temu kolektivu še enkrat visoko priznanje za njegovo vsestransko vzgojno delo na področju razvoja telesne kulture. V Ščiti, prijetni dolinici, le nekaj korakov od Velikih Lašč, se je tisto spomladansko nedeljsko dopoldne zvrstilo kar 250 športnikov, številnih šolskih aktivov in ostalih telesnovzgojnih organizacij iz vse občine. Prireditvi pa so dali še posebno obeležje nekateri naši odlični sabljači, člani ljubljanskega Tabora, ki so prikazali nekaj vrhunskih veščin, ki so navdušili številne gledalce, ki so se zbrali ob prizorišču letošnje manifestacije mladih v počastitev dneva mladosti.

V skoraj triurnem programu so najprej mladinci iz Trnovnega prikazali skoke na prožno platno, pionirke s Tabora pa proste vaje. „Najmočnejši“ so odmerjali svoje sile v vle-

čnju vrvi in domačini so tudi tu pokazali, da nimajo resnejših nasprotnikov. Kasneje so se pomerili še v namiznem tenisu, kjer sta ekipi

Športni mozaik

osnovne šole „Oskarja Kovačiča“ in šole z Brezovice z dopadljivo igro, ki je pritegnila pozornost mnogih gledalcev, ki so se zbrali ob odločilnem srečanju obeh najboljših namiznoteniških vrst.

- Naj ob koncu izrečemo vse priznanje marljivim delavcem v domačem šolskem športnem društvu, ki so si ves čas prizadevali,
- da bi se njihovi najmlajši gostje tisto spomladansko nedeljsko dopoldne počutili kot mladinci doma. In to jim je uspelo v vsakem pogledu.

Tudi ob letošnjih poletnih počitnicah bodo kot vsako leto priredili v pionirskem kopališču na Viču več plavalnih tečajev za začetnike. Na letošnjih tečajih se bo kot kaže zvrstilo na desetine in desetine mladih, ki se bodo naučili plavanja.

Še nekaj o izdelavi statutov delovnih organizacij

Komisija za statute delovnih organizacij občinske skupščine, ki jo vodi inž. Metod Dular, je pregledala statute nekaterih naših delovnih organizacij in dala k njim določene pripombe, ki pa se nanašajo le na manjša dopolnila v sedanjih statutih.

Tako je komisija predložila doslej občinski skupščini v potrditev statute naslednjih delovnih organizacij: „Uten-silije“, Elektroprojekta, kmetijskih zadrug Dobrova, Velike Lašče in Ig, kmetijska posestva Barje in veterinarske postaje v Ljubljani. Skupščina je potrdila tudi statute 12 osnovnih šol, sedmih vzgojnovarstvenih ustanov, VII. gimnazije na Viču, mladinskega doma „Malči Beličeve“, Glasbene šole Vič, Zavoda za prosvetno-pedagoško službo, industrijsko kovinarskega centra na Brdu in statut Delavske univerze Vič-Rudnik.

OBVESTILO BRALCEM

Ker smo bili prisiljeni, da ob določitvi vplivnih območij naše občine in ob rokih za izdelavo urbanističnih projektov posvetimo tem vprašanjem več prostora kot običajno, spregovorimo o vseh teh vprašanih nekoliko obširneje, bomo izvlečke iz referatov na nedavnem simpoziju o ljubljanskem barju z mnogimi zanimivimi podatki, predvsem z možnostjo nadaljnega načrtovanja v kmetijski proizvodnji posredovali našim bralcem v prihodnji številki našega lista. Upamo, da boste nastale spremembe sprejeli z razumevanjem.

UREDNIŠTVO

OB OKROGLI MIZI „VSE O BREZOVICI, VNANJH IN NOTRANJH GORICAH“

Na razgovoru s predstavniki krajevne skupnosti in krajevnih odborov SZDL z Brezovice, Vnanjih in Notranjih gor, ki ga je priredilo uredništvo našega lista v klubskem prostoru „Pri Poku“ na Brezovici so se zbrali: Franc Sifrer, Bogdan Čučum, Franc Velkavrh, Alojz in Ivan Selan ter Francka Alič in Tone Selan.

„Naša komuna“, glasilo izdajateljske skupnosti lista občinskega odbora SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik. — Predsednik izdajateljskega sveta Sergej Vošnjak. — Izhaja mesečno. — Ureja uredniški odbor: Danilo Emeršič (predsednik), Sergej Epih, Boris Makovec, Ivan Virnik, Vlado Firm, Darko Perovšek in Jože Jesih. — Glavni in odgovorni urednik Ivan Virnik. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Trg MDB 7/L, telefon št. 20-728. — Tekoči račun pri NB Ljubljana št. 600-18-608-25. — Celoletna naročnina 400 dinarjev, polletna 200 dinarjev in plačljiva vnaprej. — Tisk Tiskarne šolskih delavnic tehniških šol v Ljubljani.

Kreditiranje obratnih sredstev krajevnih skupnosti pred odprtim vprašanjem

Velikokrat, ko govorimo o uslugah servisov naših krajevnih skupnosti, se nemalokrat ustavljamo pred vprašanjem — kako in na kakšen način zagotoviti kreditiranje obratnih sredstev krajevnih skupnosti za vse uslužnostne dejavnosti, ko vemo, da se le-te čedalje pogosteje srečujejo pri svojem delu prav s temi problemi. Da pa bi izvedeli še kaj več, predvsem o možnostih, ki bi utegnili resneje poseči pri reševanju problemov kreditiranja, smo se obrnili na tajnika krajevnih skupnosti „Milan Česnik“ v Ljubljani, Viljema Bevka, ki nam je med drugim dejal:

— Jasno je, da lahko vsaka organizacija uspešno dela, če ima za to materialne pogoje. Te potemtakem lahko štejejo na osnovna in obratna sredstva. Servisi so se začeli razvijati

v starih delavnicah in skednjih z zastarelim in dotrajanim orodjem. Vse kar so si sčasoma pridobili je bilo nabavljeno z lastnimi sredstvi, največkrat brez dotacij ali kreditov za osnovna in obratna sredstva. Splošen razvoj terja vsestransko usposobljenega človeka-delavca v servisu, prav tako pa tudi sodobno opremo in zalogo določene količine materiala. Za vse to so potrebna sredstva, ki jih pa krajevne skupnosti ne zmorejo v kratkem času. Zato so pa usluge včasih nekvalitetne oziroma sorazmerno zelo drage. Nujno bi bilo treba osredotočiti vse servisne dejavnosti za eno ali več krajevnih skupnosti na skupnem mestu s sodobno urejenimi delovnimi pripravami. To pa bi lahko uredili samo z ugodnimi dolgoročnimi krediti za osnovna in obratna sredstva.

„VESELI PLANŠARJI“ MED SLEPO MLADINO

Med mnogimi novimi znanci, ki znova navezujejo stike z našo slepo mladino, je bil tudi ansambel „Veselih planšarjev“ ki je ob Dnevu mladosti obiskal gojence zavoda za slepo mladino in jim zaigral pisan venček domačih pesmi in napevov, ki so tisto prijetno spomladansko popoldne razvneli staro in mlado še daleč naokrog.

Zborovska kultura živi med mladimi

Zadnja revija mladinskih pevskih zborov ob skrbni roki organizatorjev Zveze prosvetnih in kulturnih društev naše občine in pod pokroviteljstvom občinske zveze društev prijateljev mladine je pokazala veliko vnemo in prizadevanje za lepo petje. Po vsem tem, kar smo slišali in doživeli, vidimo, da gre kvaliteta tudi v zborovski kulturi svojo pot in da lahko potemtakem pričakujemo prav na tem področju še večjih uspehov kot doslej. Nad splošnim povprečjem, ki smo ga doživeli na zadnji reviji pa nas je veselo presenetil zbor iz Horjula, ki ga vodi Jožica Ogrin. Ze nekoliko težji spored je zbor odpel solidno, ritmično in intonacijsko točno, dinamično in agogično dobro. Solidno je nastudirala svoj zbor tudi Tatjana Požar (osnovna šola „Oskarja Kovačiča“), medtem ko je žel zasluzeno priznanje zbor osnovne

šole Trnovo pod vodstvom Majde Hauptmannove. Revijo je zaključil orkester glasbene šole Vič-Rudnik s solisti in zbori osnovnih šol z Viča in šole „Oskarja Kovačiča“ pod vodstvom prof. Cvetka Budkoviča.

Tokrat že tretja revija mladinskih pevskih zborov je pokazala, da zborovska kultura živi med mladimi in jo je treba le obujati z dobršno mero potrpljenja in prizadevanj. Edina škoda je, da se zborovodje ob reviji niso sestali za avditorijem in temeljito spregovorili o vseh pomanjkljivostih, ki so se jim vtisnile v spomin ob reviji. Vseeno pa je revija lepo uspela, značke, plakete in cvetje pa so le skromen izraz pozornosti velikemu vzgojnemu delu z mladino tudi na področju zborovske kulture, ki jo je pokazala Zveza Svobod in prosvetnih društev naše občine.

ZABELEŽILI SMO

VEČJI PROIZVODNI USPEHI OB PREHODU NA 42-URNI TEDNIK

Na osnovi ugotovitev, da je mogoče vse planske naloge izpolnjevati, ne da bi povečali število zaposlenih ob uvajanju 42-urnega tednika, so v ljubljanski „Iliriji“ zabeležili precejšnje uspehe, tako v proizvodnji kot tudi v produktivnosti dela. Ob 42-urnem tedniku bodo ostala v tem podjetju nespremenjena vsa merila nagrajevanja po delu, ugotavljajo pa tudi, da se bo dosedanja stopnja produktivnosti, ki je rastla v zadnjih letih za povprečno 6 odstotkov, rastla najmanj za toliko tudi v prihodnje. Produktivnost dela je bila samo lani za 9,2 odstotka večja v primerjavi z istim razdobjem leta 1962, medtem ko se je ekonomičnost poslovanja povečala lani za 16,4 odstotka, pri čemer moramo upoštevati tudi znižanje stroškov za 2,68 odstotka; največja pridobitev ob uvedbi 42-urnega tednika pa govori v prid človeku-proizvajalcu in skrbi zanj, saj je dobival topli obrok hrane po znižani ceni, omogočili pa so mu tudi preventivno zdravstveno službo, in kar je pri tem morda še najvažnejše — občutno se je izboljšal njegov osebni standard, saj so znašali lani povprečni mesečni osebni dohodki 36.836 dinarjev, letos pa bodo dosegli že 42.300 dinarjev.

Petnajst let glasbene šole

Velika dvorana Slovenske filharmonije je bila 28. maja zvečer prizorišče izredno uspele predstave glasbenih dosežkov učencev glasbene šole Vič Rudnik. Za šolo ni pomenilo to samo običajno prireditev ob zaključku šolskega leta, temveč tudi priklon lepemu jubileju — petnajsti obletnici obstoja in glasbeno vzgojnega dela na šoli.

Ob kratkem sprehodu skozi teh petnajst let nikakor ne moremo prezreti obsežne dejavnosti in vidnih kvalitativnih uspehov, ki jih je šola dosegla. V knjigi uspehov bodo ostali spomini na sodelovanje godalnega oddelka na revijah in tekmovanjih v Ljubljani, Kamniku, Celju, Zagrebu in Beogradu, od koder se je vrnil z laskavimi priznanji. Laskave pohvale, ki jih zadnje čase žanje v tujini trio bratov Lorenz, so posredno nagrada tudi za glasbeno šolo in njene vzgojitelje.

Blizu 400 učencev, ki jih je šola imela letos v oddelku za klavir, godala, pihala in

trobila, za solopetje in predšolsko mladino ter vse večja potreba, da se dejavnost šole razširi tudi na lokalne oddelke na Dobrovi, v Horjulu in Polhovem Gradcu, kaže, kako veliko je zanimanje mladine za glasbeno vzgojo (kljub temu, da brez dvoma zahteva veliko truda in prizadevanosti) in obenem na zgovoren način demantira vse skeptike, ki v prejšnjih letih niso prav verovali v številno upravičenost obstoja tolikih glasbenih šol. Zdi se, da je to največja nagrada in priznanje za glasbene vzgojitelje in vodstvo viške glasbene šole.

- Prav je, da se ravno letos glasbeni šol
- odpirajo novi horizonti z bližnjo gradnjo
- nove šole. Mladi rod jo je zaradi rastočega
- števila in aktivne vključitve v kulturno de-
- javnost občanov tudi zaslužil. Prav gotovo
- ni treba od njega zahtevati zagotovil, da se
- bo potrudil za nove uspehe. To si vendar
- želi od vsega sreča!

Zahteva po ureditvi cest Brezovica - Podpeč in Dobrova - Horjul terjata čimprejšnji odgovor

Spričo vedno večjih problemov, ki nastajajo na cestah med Brezovico in Podpečjo pa tudi na cesti med Dobrovo in Horjulom je občinska skupščina poslala okrajni skupščini Ljubljana zahtevo, da upošteva pri letošnjem načrtovanju in urejevanju nekaterih cest tudi ti dve cesti, ki sta danes že v kritičnem stanju.

Zaradi slabega stanja sta cesti Brezovica — Podpeč in Dobrova — Horjul že vrsto let predmet razprav, kritik in zahtev zborov volivcev vseh vasi, ki ležijo ob obeh cestah. Obe cesti ob sedanjem stanju nista več primerni za vedno večji promet, če vemo, da sta dan za dnem obremenjeni tudi s težkim tovornim prometom, razen tega pa predstavljata, še posebej cesta od Brezovice do Podpeči neposredno prometno zvezo z vrhniško občino. Razvoj industrijskih in kmetijskih obratov ob obeh cestah in povečan prevoz delovne sile v Ljubljano že nekaj let povečuje ta vsakodnevno obremenitev obeh cest. Poglejmo le dva podatka, ki govorita, da sta cesti v takšnem stanju neprimerni za vsakršen promet. Po podatkih Cestnega podjetja v Ljubljani je bila cesta Brezovica—Podpeč—Borovnica dnevno obremenjena leta 1962 z 247 motornimi vozili s skupno obremenitvijo 908,2 ton in 1385 kolesi z obremenitvijo 138,5 tone. Cesta med Dobrovo in Horjulom, na katero je navezanih kar 15 vasi z več kot 3000 prebivalci, pa je bila ta čas obremenjena s 483 motornimi vozili s skupno 1627 tonami, 420 kolesi z 42 tonami in 12 vprežnimi vozili z obremenitvijo 24 ton.

Ali poznaš svoj bodoči poklic?

Prejšnji mesec je Občinski komitej ZMS naše občine priredil v dvorani stanovanjske skupnosti Krim tekmovanje: spoznaj poklic! Na tekmovanju je sodelovalo enajst osnovnih šol iz naše občine. Vsako šolo je predstavljala tričlanska ekipa, ki je morala odgovoriti na tri vprašanja o poklicih, odgovore pa je ocenjevala strokovna komisija. Zmagovalec tega tekmovanja je bila ekipa osnovne šole iz Brezovice. Nagrajeni so bili s fotografskimi aparati, vsi ostali, ki so sodelovali na tem tekmovanju, pa z lepimi knjižnimi nagradami. Prve tri najboljše ekipe so konec maja sodelovale na okrajnem tekmovanju z isto tematiko.

Trgovsko podjetje „Gradišče“ k veletrgovini „Mercator“

Trgovsko podjetje „Gradišče“ v Trebnjem so s sklepom občinske skupščine pripojili k veletrgovini „Mercator“. S to pripojitvijo bo trgovsko podjetje „Gradišče“ dobilo ugodnejšo možnost realizacije iz skupnih sredstev pa tudi nekatere potrebne investicije, medtem ko si bo ljubljanska veletrgovina zagotovila v tem delu Dolenjske še večji trgovski promet, kar bo seveda v dobršni meri vplivalo tudi na povečanje dohodka.

K veletrgovini „Mercator“ pa so prejšnji mesec pripojili tudi splošno trgov. podjetje „Tržan“ v Mokronoglu.